

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica Secundum Viam Et Doctrinam D. Thomæ Aquinatis, Doctoris Angelici

In Celebri Archiepiscopali Benedictina Universitate Salisburgensi, methodo
& norma ibidem usitata publicè tradita, & in IV. Tomos digesta ; Qvorvm
Primvs Tractat De Deo Vno Et Trino, Deq[ue] Creatura Angelica ...

Mezger, Paul

Augustæ Vindelicorum, 1695

Disputatio XXX. De effectibus peccati originalis. ad q. 85.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74152](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74152)

Aut comprehensa sub lege communi & pacto quoad partem odiosam de transfusione malitiæ, non propriè ex privilegio fuisse liberata ab originali, siquidem privilegium quo aliquis eximitur à lege, supponit ipsum prius contentum sub lege. Sed neque esset ratio, cur B. V. subiaceret morti, & corporis passibilitati, siquidem isti sunt effectus ex illa lege & Adami peccato consecuti, excepto Christo Domino, quem solum SS. PP. excipiunt, ut ex SS. PP. antea ostendimus.

§. IV.

Solvuntur rationes sententia opposita.

21. Ad primum prioris sententia fundamentum Respondeo. Legem de transfusione peccati non fuisse latam pro B. V. quantum ad executionem, & ex vi privilegii derogantis universalitati legis, fuisse verò latam pro omnibus, & sic etiam pro B. V. quantum ad vim obligatoriam legis. Aliàs potius deberet dici, non pro te, sed pro ceteris, quam pro omnibus, hæc lex constituta est. Adde, quod dispensatio & privilegium supponit personam contineri sub lege: cum ergo B. V. indigerit privilegio & dispensatione, etiam contineri debuit sub lege de transfusione peccati.
22. Ad 2. Respondeo, PP. allegatos non loqui de peccato Adami extrinsecè denominante, & de debito peccati, sed de ipso peccato originali intrinsecè contracto, quod ex aliis plurimis ipsorum testimoniis est compertum.
23. Ad 3. Respondeo, negando antecedens quoad utrumque membrum: quoad primum quidem, quia B. Virginem maximè decet, ut habeat suam sanctitatem dependentem à perfecta redemptione, morte & sanguine Christi, quæ dependentia difficilè salvatur in contraria opinione. Præterea ea, quæ decet juxta præsentem DEI legem, ex fundamento S. Script. & PP. colligi debent, sed sicuti nullum est fundamentum ex prædictis afferendi, quòd B. Virginem deceret esse immortalem, & impassibilem, ita nullum est fundamentum grave affirmandi, quòd caruerit debito proximo. Quoad alterum quoque membrum: quia quamvis absolute DEI S. potuisset tale decretum facere, tamen supposito ordine præsentis providentiæ id non potuit, prout ex probationibus constare potest. Quod de fomite peccati additur, magnam habet disparitatem: nam is intrinsecè inheret supposito, & propter vehementem inclinationem in objectum illicitum, ac rebellionem cum spiritu, magnam importat indecentiam; at illud debitum & necessitas peccati originalis tantum extrinsecè denominat, & quia tollitur per gratiam præservantem, nullo modo actualiter inheret supposito.

Ad confirmationem primam, nego antecedens: quia veniale peccatum est vera labes & macula intrinsecè efficiens, & à propria voluntate intrinsecè dependens: debitum verò peccati, quod etiam peccatum in Adamo dicitur, est tantum denominatio extrinsecè ab aliena voluntate, & non nisi extrinsecè nostrâ, dependens: non autem propriè est labes, vel macula, quæ actu inficit, sed tantum quæ deberet inficere, nec potest dici, quòd sit defectus moralis: quia peccato originali nullus defectus moralis præsupponi potest. Unde ad summum dici potest defectus naturalis, ut est, nasci ex parentibus perduellibus, qualis nihil obest sanctitati perfectæ Virg. B. siquidem reverà nata fuit ex radice infecta. Sed neque gloria Filii potest obscurare gloriam Matris: pertinet autem ad gloriam Filii, quòd Beatissima Virgo esset sanctificata per redemptionem perfectam, quæ sine debito proximo salvari commode non potest.

Ad 3. Respondeo: Dicere B. V. fuisse peccatricem, immundam &c. ideo esse offensivum piarum aurium, quia principaliter significatur per ejusmodi terminos, quòd intrinsecè in se ipsa & actu fuerit maculata &c. quod minime significatur, cum dicitur in Adamo peccasse, vel contraxisse debitum peccati originalis.

Ad 3. confirmationem Respondeo, haberi ex hucusque disputatis fundamentum cum proprietate verborum Scripturas & dicta SS. PP. de peccato loquentium exponendi de peccato in Adamo, in debito, & in potentia, negandi verò de peccato intrinsecè & actualiter contracto. Contra nullum, vel exiguum esse fundamentum negandi hoc debitum, & omnia exponendi de debito solum remoto, quod non est nisi æquivocè debitum, & potius esset, quàm est, debitum, si Christus sua merita non obtulisset. Adde ex Salmanticensibus, longè meliùs consuli B. V. honori, si illius immaculata Conceptio probetur & confirmetur salvâ dependentiâ à beneficio redemptionis & autoritate S. Script. ac SS. PP. quàm si novitius inventis exigua vel nullâ autoritate munitis fulciatur: prout Sapientissimus Theologus Franciscus Suar. to. 1. in j. 2. tract. 5. disp. 9. sect. 4. apud Salmanticenses l. cit. dub. 5. n. 183. sese super hoc puncto consulentibus rescripsit his verbis: *Addo, quemlibet prudentem Theologum Domina nostra affectum debere non inclinare ad illud extremum [quòd nempe caruerit debito proximo] quoniam ad honorem Virginis nihil refert, neque Immaculata Conceptionis Veritatem juvat, præbetq. Adversariis occasionem dicendi, non posse nos Immaculatam Conceptionem defendere, nisi declinando ad opiniones, vel censurâ dignas, vel diminuentes Christi redemptionem.* Hæc ille.

DISPUTATIO XXX.

DE

Effectibus peccati originalis ad q. 85.

Causarum genus omne, quod ad peccatum originale concurrat, discussimus: superest, ut ejus quoque effectus dispiciamus, quorum alii sunt spirituales, alii corporales; ut enim ait Tridentinum Sess. 5. can. 1. *Totus Adam per sua pravationis offensam secundum corpus & animam in deterius est commutatus.*

ARTICULUS I.

Quinam sint effectus peccati originalis?

SUMMARI A.

1. Mors, & defectus corporales sunt effectus peccati originalis.
2. Objectiones solvuntur.
3. Inter effectus originalis peccati est diminutio boni natura.
4. Et 4. vulnera anima.
5. At non ablatio proprii arbitrii.

§. I.

Effectus & defectus peccati originalis ex parte corporis.

1. **CONCLUSIO PRIMA.** Mors, aliq; defectus corporales sunt effectus peccati originalis tanquam per accidens causati. Ita Cathol. DD. cum S. D. hic q. 85. a. 5. & habetur in Tridentino sess. 5. [post definitiones Concil. Milevit. & Arausiaci] dicente: *Primum parentem peccando in se & in omnem suam posteritatem mortem invexisse.* Constat etiam ex Rom. 5. *Per unum hominem peccatum intravit, & per peccatum mors.*

Ratio est. Quod causat aliquem effectum removendo prohibens, dicitur causa per accidens; sed peccatum originale causat mortem, aliasque corporales miseriae per remotionem doni integritatis & iustitiae originalis, per quod illa fuissent impeditae; ergo.

2. Dices primò. Mors est homini naturalis, quippe conveniens ex ratione materiae, & pugna primarum qualitatatum: ergo non est effectus peccati originalis.

Secundò. Sublatà causà tollitur effectus: sed sublato peccato originali per baptilimum, non ideo tollitur necessitas moriendi, aliaque miseriae corporales: ergo istae non sunt effectus peccati originalis.

Tertiò. Si peccatum originale esset causa corporaliu miseriae, istae deberent esse aequales in omnibus hominibus, sicuti peccatum originale est aequale in omnibus, aequalis enim causa parit aequalem effectum: sed consequens est contra experientiam: ergo & antecedens.

3. Respondeo ad 1. distinguendo consequens: ergo non est effectus per se, concedo; per accidens, nego. Nam licet defectus corporales conveniant homini secundum conditionem & dispositionem naturae; hae ipsa tamen dispositio fuisset impedita per donum integritatis, quod per peccatum originale removetur; sicuti cum à lapide removetur impedimentum, quo detinebatur, ne secundum connaturalem gravitatem deorsum caderet.

Ad 2. distingo majorem: Sublatà causà tollitur effectus, si ab illa causà per se & unice dependeat tam in fieri, quam consummari, concedo; secus, nego majorem: sed miseriae corporales à peccato dependent tanquam à causà per accidens tantum, per se verò à conflictu primarum qualitatatum, quae amissà iustitià originali non habent illud temperamentum, quo in aequalitate confer-

ventur, neque illud adjuvium, quo ab extrinseco agente protegantur.

Similiter ad 3. Respondeo: si peccatum originale esset causa per se, concedo; si per accidens, nego sequelam: tunc enim inaequalitas miseriae provenit per se ex inaequali dispositione corporum, quemadmodum remoto impedimento unus lapis per se citius altero deorsum voluitur ob intrinsecam inaequalitatem gravitatis,

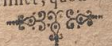
§. II.

Effectus peccati originalis ex parte animae.

1. **CONCLUSIO SECUNDA.** Per peccatum à primi parentis diminuitur bonum natura, & insiguntur quatuor vulnera animae, videlicet ignorantia, malitia, infirmitas, & concupiscentia. S. D. q. 85. a. 1. & 3. Ratio 1. p. est: quod donum iustitiae originalis maximum fuit bonum & perfectio totius naturae humanae: sed hoc fuit ablatum per peccatum primi parentis: ergo.

Secunda pars constat imprimis ex Evangelica parabola hominis descendens in Jericho, Luc. 10. qui dicitur acceptis vulneribus relictus semivivus; sub qua parabola SS. PP. intellegunt humanam naturam per primi parentis peccatum sauciata, prout latius exponitur in Tract. de grat. Ratio ex S. D. est: quia vulneratio animae dicitur destitutio & privatio debiti ordinis, quem deberent habere vires animae, & quem habuerunt virtute iustitiae originalis: sed ejusmodi destitutio ordinis est quadruplex. Tot enim sunt destituciones ordinis, quot sunt vires seu potentiae animae, quae possunt esse subiecta virtutum, adeoque ordinabiles in bonum rationis: sed ejusmodi potentiae sunt quatuor: Ratio, in qua est prudentia, per quam ordinatur ad verum; Voluntas, in qua est iustitia; Irascibilis, in qua est fortitudo; Concupiscentia, in qua est temperantia: ergo tot sunt quoque deordinationes & vulnera animae. Et sic primò in ratione est vulnus ignorantiae, in quantum destituitur debito ordine ad verum; in voluntate est vulnus malitiae, in quantum destituitur ordine ad bonum; vulnus infirmitatis in irascibili, in quantum destituitur suo ordine ad arduum; & in quantum concupiscentia destituitur ordine ad delectabile moderatum ratione, sic in ipsa est vulnus concupiscentiae.

Ex quo tamen non sequitur, quod affirmant Novatores haeretici, liberum arbitrium peccato Adami fuisse sublatum; cum enim anima rationalis tam secundum se, quam secundum suas potentias sit spiritalis & immutabilis, ideo quoad liberi arbitrii, hoc est, voluntatis indifferentis substantiam corrumpti non potuit. Sed neque amplius esset locus vel bonis & meritoris, vel malis & peccaminosis operibus, si liberum arbitrium interisset, quod est haereticum.

ARTICULUS II.

Quas penas causet originale peccatum post mortem?

SUMMARI A.

1. Peccatum originale causet penam damni.
2. Parvuli in peccato originali decedentes non patiuntur beatitudine naturali.
3. Probatur auctoritate & ratione.
4. *Iidem non patiuntur penam sensus.*
5. Probatur auctoritate & ratione.
6. Explicantur Scripturae in oppositum adductae.
7. Disparitas de penis huius & alterius vite.
8. Ratio, cur infantes potius penam damni, quam sensus patiantur.
9. Originale conjunctionum actuali causat maiorem penam intensivè.
10. Alligatio ad limbum non est pena sensus.
11. Parvuli propter penam damni non patiuntur tristitiam.
12. Quis futurus status Angelorum post extremum iudicium?

§. I.

An pena damni sit effectus peccati originalis?

1. **CONCLUSIO PRIMA.** *Penam damni est effectus peccati originalis. Est de fide ex definitione Tridentini Sess. 5. can. 4. & 5. de pecc. orig. dicente, quod parvuli sine baptismo morientes in penam peccati originalis priventur vitâ aeternâ. Et Jo. 3. Nisi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu S. non potest introire in regnum DEI. Sed privari vitâ aeternâ, & non posse introire in regnum DEI, est ipsa pena damni: ergo.*

2. Inferes ex dictis contra singularem opinionem Ambrosii Catherini, Parvulos absque baptismo mortuos non fore beatitudine naturali, ut sentit communis Catholicorum DD.

Constat in primis ex auctoritate. Nam primò in Florentino definitur, illorum animas, qui in actuali mortali peccato, vel in solo originali decedunt, mox in infernum descendere, penis tamen imparibus puniendas. Secundò D. Aug. l. 1. de pecc. merit. c. 16. de illis parvulis; *Mul-tum, inquit, fallit & fallitur, qui eos in condemnatione predicat non futuros, dicente Apostolo, iudicium ex uno delicto in condemnationem, &c.* Tertio D. Anselmus de Concept. Virg. c. 27. *Si originale peccatum est aliquod peccatum, necesse est, omnem hominem in eo natum, in illo non dimisso damnari, quæ omnia cum beatitudine naturali repugnant.* Unde

3. Ratio corollarii est primò. Beatitudo naturalis non stat cum averfione habituali ab ultimo fine naturali: sed parvuli per originale peccatum sunt habitualiter averfi ab ultimo fine naturali: non enim potuit Adamus per mortale peccatum efficaciter averfi à DEO ut ultimo fine supernaturali, quin simul averteretur ab illo ut ultimo fine naturali: ergo.

Secundò. Cùm Beatitudo naturalis sit status omnium bonorum naturalium aggregatione perfectus, non comparitur secum ullam miseriam

R. P. Mezg. Theol. Schol. Tom. II.

naturalem: atqui infantes absque baptismo mortui habent aliquam miseriam, & infelicitatem; nimirum detentionem in limbo subterraneo tenebroso, qui etiam infernus dicitur, & nequaquam convenit cum naturali felicitate: ergo non possunt habere beatitudinem naturalem. Minor habetur primò in Florentino primùm citato, & S. Anselmo l. c. c. 22. dicente: *Post diem iudicii nullus erit Angelus, aut homo, nisi aut in regno DEI, aut in inferno.* Et probatur ulterius ratione; tum quia non est ratio, cur post iudicium universale debeant habere alium locum, quàm obtinuerint in iudicio particulari: sed in hoc obtinuerunt limbum subterraneum: ergo. Tum quia secundum communem sententiam post universale iudicium omnia elementa reducuntur ad suum situm naturalem; sicque terra undequaque erit aquis cooperta; ita ut nullus ibi relinquatur locus humanæ habitationi; adedque cùm infantes in caelo non sint futuri, neque locum habituri in terris, nec utique instar piscium in aquis nataturi, eundem habebunt locum, quem nunc habent, nimirum limbum subterraneum. Sed nunc ad aliam opinionem discutendam priori à diametro oppositam sit

§. II.

An parvuli sine baptismo mortui patiantur penam sensus?

Affirmativam tenent Gregor. Armin, in 2. d. 30. Driedo l. 1. de grat. co. 3. c. 2. Sylvius hic q. 85. a. 6. quæsit. 2. oppositam tenent communiter Thomistæ, aliique DD. cum quibus

CONCLUSIO est *negativa, & manifesta* S. Doctoris in 3. dist. 22. q. 2. a. 1. ad quæst. 2. ubi distinguens infernum in 4. partes, quarum una est infernus damnatorum, altera limbus puerorum, tertia purgatorium, quarta limbus PP. De secunda parte sic dicit: *Alius est infernus supra istum [nempe infernum damnatorum] in quo sunt tenebra, & propter carentiam Divinae visionis, & propter carentiam gratiæ; sed non est ibi pena sensibilis, & dicitur limbus puerorum.*

Probatur primò ex c. maiorem, extra de baptismo, ubi Innocentius III. dicit: *Penam originalis peccati est carentia visionis DEI: actualis vero peccati pena, gehenna perpetua cruciatus.* Ubi frustra foret utriusque penæ contradistinctio, nisi Summ. Pontifex in priori membro divisionis carentiam visionis accepisset cum exclusione cruciatus; siquidem & pena peccati actualis non solum gehennæ cruciatus, sed etiam carentiam visionis includit. Item S. Gregor. Nazianz. orat. 40. dicit: *Parvulos decedentes sine baptismo, nec gloriam, nec supplicia habituros.* Gregor. Nyll. orat. de infant. *Immatura mors infantium demonstrat, neque in doloribus & mæstitia futuros esse eos, qui sic vivere desierunt.* Et D. Bernard. serm. 3. de resurrect. *Tolle propriam voluntatem,*

Na

& non

& non erit infernus; nihil ardebit in inferno propter propriam voluntatem: Sublumo: Sed infantes in originali peccato mortui nunquam habuerunt propriam voluntatem: ergo non ardebunt in inferno.

Probatur secundò ratione. Pœna, quæ videtur notabiliter esse improporcionata pro peccato originali, non debet adstrui, nisi ex S. Script. PP, & DD. consensu evidenter colligi posse videatur: sed ex S. Script. PP, & DD. consensu potius contrarium colligitur, quàm quòd parvuli puniuntur pœnâ sensûs, eaque pœna videtur esse notabiliter improporcionata pro peccato originali: ergo non debet adstrui.

Minor quoad 1. p. patet in primis ex autoritatibus præmissis, & consensu ferè omnium Theologorum, qui à 500. annis scripserunt, & ampliùs patebit ex solutione objectionum: quoad secundam quoque partem probatur primò: quia pœna sensûs est passio & cruciatus personalis; peccatum verò originale non est peccatum personæ, sed potius naturæ.

Secundò: quia pœna sensûs infligitur propter inordinatam conversionem ad bonum commutabile, quâ quis propriâ voluntate suam commodum, aut delectationem in bono creato peccando quæsit, juxta illud Apoc. 18. *Quantum glorificavit se, & in deliciis fuit, tantum date illi tormentum & luctum:* sed hoc non reperitur in peccato originali: ergo.

Tertiò. Unde aliquis non redditur dignus vituperio, & reprehensione, inde etiam non redditur dignus pœnâ positivâ cruciatûs infligendi: sed ex peccato originali præcisè nemo redditur dignus vituperio & reprehensione, quòd adeò cuique notum existimat D. Augustinus l. de 2. animabus c. 11. ut dicat, quòd illud *decantent & in montibus pastores, & in theatris poëta, & indocti in circulis, & docti in bibliothecis, &c.* ergo etiam ex solo peccato originali nemo fit dignus pœnâ positivâ sensûs.

Quartò. Pœna sensûs est effectus reprobationis positivæ: sed hæc præsupponit prævisionem peccati proprii personalis, prout dictum in Tract. de prædestinat. ergo etiam pœna sensûs illam præsupponit.

§. III.

Solvuntur objectiones.

6. **O**bjicies primò. Matth. 25. ad omnes, qui in ultimo judicio futuri sunt à sinistris, dicitur: *Discedite à me maledicti in ignem æternum.* Sed ibi intelligitur pœna sensûs, & decedentes in originali non erunt à dextris: ergo à sinistris.

Confirmatur primò ex Apoc. 20. ubi dicitur, quòd, *qui non est inventus in libro vitæ, missus est in stagnum ignis.* Sed non baptizati infantes non sunt inscripti in libro vitæ: ergo mittuntur in stagnum ignis, hoc est, tormentum gehennæ.

Confirmatur 2. Scriptura dicit, nos ratione peccati originalis nasci *filios iræ*; adeò que parvuli sine baptismo mortui sunt filii iræ: sed ira DEI nihil aliud est, quàm pœna damnationis æternæ: ergo.

Respondeo primò: Ibi principaliter esse ser-

monem de adultis. Unde ad illos, qui à dextris sunt, præmittitur: *Esurivi & dedistis mihi manducare;* ad illos verò, qui à sinistris sunt: *Esurivi, & non dedistis mihi manducare:* quæ opera non nisi ad adultos pertinere possunt. Nihilominus cum etiam non adulti in extremo judicio sint comparituri juxta generalem modum loquendi, qui habetur eodem capite: *Cum venierit Filius hominis in Majestate sua, congregabuntur ante eum omnes gentes.* Et 2. Corinth. 5. *Omnes nos manifestari oportet ante tribunal Christi,* &c. circo

Responderi potest secundò ad mentem S. D. q. 5. de malo. a. 2. ad 1. nomine ignis intelligi etiam pœnam damni; cum sapius in S. Script. nomine ignis qualibet pœna significari solet. Ut psal. 65. *Transivimus per ignem & aquam &c.* quo modo etiam exponendus est textus D. Fulgentii relatus in can. *firmissime* de consecr. dist. 4. *Firmissime crede, & nullatenus dubites, non solum homines ratione utentes, verum etiam parvulos, & sine sacramento baptisimi de hoc saculo transirent, ignis æterni supplicio puniendos.* Quem textum modò prædictò exponit glossa *in e. nulla*, de consecr. dist. 4. dicens: *& hæc caremia [nempe visionis DEI] est pœna ignis, de qua intelligendus est canon firmissime de sumptus ex Fulgentio.*

Ad 1. confirmationem Respondeo. Illomolcum manifestè loqui de adultis, siquidem præmittit illa verba: *& indicati sunt mortui ex his, quæ scripta erant in libris secundum opera ipsorum &c.* constat autem, quòd nulla sint opera parvulorum. Nec refert, quòd dicat Apostolus, *se vidisse magnos & pusillos,* nam, ut exponit Cornel. à Lapide, illic non intelliguntur ætate & statura, sed gradu & dignitate pusilli.

Ad 2. confirmationem Respondeo, iram DEI non tantum significari & ostendi in inflictione pœnæ sensibilis, sed etiam in æterna exclusionè à regno cœlesti, ex qua parvuli sufficienter appellari possunt filii iræ.

Objic. 2. Parvuli in hac vita patiuntur pœnam sensûs, consistentem in morte, miseriis & morbis corporalibus: ergo etiam non est ablitandum, ut in altera vita pœnam sensûs patientur: aliàs post mortem essent melioris conditionis, quàm ante mortem.

Respondeo: Patiuntur hanc pœnam tanquam per accidens causatam ad subtractionem dominionis seu justitiæ originalis, concedo; per se, nego antecedens & consequentiam: nam in altera vita, ubi cessat virtus agentium naturalium, pœna sensûs ex ordinatione Divina per se deberet infligi. Nec ideo essent melioris conditionis in altera vita, quia præstat infinites suffragia præsentis miseriæ cum capacitate vilissimè beatificæ, quàm iisdem carere cum visiois beatificæ incapacitate in æternum.

Objicitur tertiò. Major est pœna damni secundum communem Theologorum, quàm pœna sensûs: ergo si parvuli propter originale peccatum puniuntur graviore pœnâ damni, etiam puniuntur pœnâ sensûs, quæ levior est.

Confirmatur. Propter veniale peccatum quòd multò levius est, quàm originale, infligitur pœna sensûs in altera vita: ergo etiam infligitur propter originale.

Respondeo, negando consequentiam. Rationem disparitatis dat S. D. q. 5. de malo a. 2. quod poena sensus sit contraria bonae habitudini, & integritati, quae est propria & connaturalis ipsi naturae; at poena damni sit contraria perfectioni naturae excedenti ordinem ipsius naturae; sed non est inconveniens, ut quis detrimentum patiatur in his, quae sunt supra naturam, propter peccatum alterius, quod tamen aliquo modo ad ipsum pertinebat: est tamen inconveniens ut detrimentum patiatur absque suo personali delicto in his, quae sunt naturae suae propria.

Ad confirmat, quoque negatur paritas. neque enim gravitas culpae praesens est ratio, cur infligatur poena sensus; sed quia quis propria voluntate inordinatam delectationem, aut commoditatem quaerit in bono commutabili, quod cum etiam fiat a peccante venialiter, non autem reperitur in habente peccatum originale, patet ratio disparitatis.

9. Objicies quartò. Sequeretur, quod aliquis habens simul peccatum originale & actuale non majorem poenam in inferno pateretur, quam habens solum peccatum mortale actuale; nam etiam per quodlibet mortale peccatum inducitur poena damni; sed hoc est absurdum; ergo.

Respondeo, poenam ipestando physice & extensivè, non pateretur majorem, concedo; moraliter & intensivè, nego: cum enim habens simul peccatum originale & actuale poenam damni patiatur ex duplici titulo aequato, habetur pro poena magis moraliter intensa & radicata, quemadmodum is, qui propter plura peccata habentia annexam censuram, est excommunicatus, habetur pro magis excommunicato.

10. Objicies quintò. Ipsa alligatio parvulorum ad limbum est poena sensus; sed hanc in nostra sententia parvuli patiuntur & detinentur in aeternum: ergo patiuntur poenam sensus. Major probatur: Poena sensus, quam daemones & animae damnatae patiuntur ab igne infernali iuxta nostram sententiam in Tract. de Angelis, consistit in illorum alligatione & detentione ab igne infernali; sed aequè parvuli alligantur & detinentur à limbo; ergo.

Respondeo, negando majorem; ad probationem distinguo majorem, consistit in illorum detentione ab igne infernali activa, & contraria, concedo; tantum formali, vel negativa detentione, nego. Sed parvuli detinentur à limbo formaliter & negativè, concedo; activè & contrariè, nego minorem & consequentiam. Formaliter & negativè, non autem activè detinentur à limbo, quia limbus est illud spatium, extra quod non possunt esse & operari, id quae non propterea, quasi limbus aliqua qualitate producta sibi subjiceret, & à connaturalibus operationibus impediret animas parvulorum, quo modo daemones ab igne torqueri loco citato diximus, sed propter subtractionem Divini concursus, ne extra limbum operari possint, qui est modus negativè detinendi in limbo: ideoque potius dici debet, parvulos detineri & alligari in limbo, quam à limbo. Vide S. D. q. 20. de Verit. a. 1. ad 11.

§. IV.

Aliqua quaesita resolvuntur.

R. P. Mezger, Schol. Tom. II.

Quaeres primò: An parvuli propter carentiam visionis patiantur tristitiam, & animi dolorem; quemadmodum adulti sustinentes poenam damni, propterea gravissimè affliguntur?

Respondeo, negativè. Et probatur primò auctoritate Gregorii Nyss. supra citati, qui dicit: *Immatura mors infantrum demonstrat, neque in doloribus, & miseria futurus esse eos, qui sic vivere deserunt.*

Probatur secundò ratione; quia non videtur conveniens, ut parvuli sentiant majorem dolorem, quam sit dolor sensibilis causatus ab igne infernali, si enim ipsos immunitas à personali peccato eximit à dolore minori, cur non magis eximat à majori? Sed juxta doctrinam D. Chrysostomi ho. 24. in Matth. dolor, quem damnati sentiunt ob amissam beatitudinem, major est dolore sensibili, quem ab igne inferni patiuntur: ergo.

Probatur tertio ratione S. D. in 2. dist. 33. q. 2. a. 2. in arg. Sed contra. Recta ratio non patitur, ut aliquis affligatur de eo, quod suam proportionem excedit, sed tantum de eo, quod caret aliquo bono, ad quod jus, exigentiam, aptitudinem, aut proportionem habuit: sicut nullus sapiens homo affligitur de hoc, quod non possit volare: atqui in parvulis nullum erat jus, aptitudo, & proportio ad aeternam gloriam: ergo de ipsius carentia rationabiliter tritari non possunt.

Imò, inquis, habuerunt proportionem, quatenus erant contenti in Adamo. Sed contra occurrit S. D. loco cit. Recta ratio non patitur, ut aliquis perturbetur de eo, quod in ipso non fuit, ut vitaretur: sed in pueris est recta ratio nullo actuali peccato obliquata: ergo non turbantur de hoc, quod talem poenam sustineant, quam vitare nullo modo poterunt. Hæc S. D. Unde videtur, ad tristitiam causandam non sufficere, quod haberent remotam & moralem capacitatem ad beatitudinem, quatenus contenti erant in suo capite.

Quaeres secundò: qualis sit futurus status parvulorum post extremum iudicium?

Respondeo primò. Illos habituros corpora integra in ea quantitate, quam habuissent, si ad adultam aetatem pervenissent; prout etiam de damnatis dicit S. D. in 4. d. 44. q. 3. a. 1. q. 1. ex eo, quod perfecta sunt DEI opera: sed resurrectio est opus peculiare Divinae virtutis.

Secundò. Erunt immortales, incorruptibiles, impossibiles, non ratione alicujus dotis, aut doni intrinseci, sed ex ordinatione Divina, & defectu exterioris agentis, cum post resurrectionem corporum sola detur actio corporea ad puniendum.

Tertio. Erunt impeccabiles etiam non ab intrinseco, sed ab extrinseco, ex DEI providentia subtrahente concursum ad omne materiale peccati ratione status, quia nimirum jam sunt in termino viae, ubi non amplius mutatur voluntas à dispositione, quam habuit in via, ut habet S. D. q. 5. de malo a. 3. in c. Unde cum infans nullum haberet inordinatum voluntatis actum in via, Divinae providentiae dispositione à simili deordinatione praeservatur in termino viae.

Quartò. Habebunt aliquam cognitionem, & dilectionem DEI, ut auctoris naturae, non tamen amabilem, & efficacem, quae cum habituali & efficaci aversione ab ultimo fine naturali non consistit. Praeter quas cognitiones habituri sunt per species infusas quorundam objectorum naturalium cognitiones, cum hoc sit omnino secundum connaturalem exigentiam naturae rationalis, ut habet

S. D. in 2. d. 33. q. 2. a. 2. in c.

N n 2

TRACTA-